

de eerste 25 jaren . . . . Want de foire leeft voort op moderne wijs, al is, ook volgens de Fransche schrijvers, ook hier de e c h t e kermis dood (Warnod: Les plaisirs de la rue, 't Serstevens in de Illustration).

Is ook in ons land niet hetzelfde gebleken; ook daar handhaaft zich een soort kermis, zelfs weer op zee, op het ijs dezen winter: er waren kramen, koekezoopies, doch er was geen oude draaimolen of caroussel; er was een dansvloer gelegd voor de foxtrot en de tango! De kermis met de dansende beer, het honden- en apenspel, de wassenbeelden, den vogelverkooper, het paardenspel, met de schilderachtige parade op het balcon, de hartverscheurende blaasmuziek, de dito orgels, de beignets- en pofferskraam, waar jongelui goedaardig flirten met Italiaansche mandoline-meisjes, de dwerg en de grootste man ter wereld, het vlooientheater, dat alles is ter ziele of bijna, het publiek is veranderd en de „spullen” voor 't meereendeel vervangen door emotie en marteling-gevende mecaniek. Hier is minder nog verdwenen dan elders, doch er is meer nieuws ook. Het zijn door stoom of electriciteit bewogen schommels, treinen, ram-wagens, schokbakken, auto's, vliegmachines, draai-schijven, luchtballons, die meestal door exotische namen blijkbaar nog grooter aantrekkingskracht hebben. Het zijn spullen met een bedrijf als een klein fabriekje, het zijn kleine en groote kramen van handelaars met soms belangrijken omzet, die dikwijls belangrijke pachtsommen hebben op te brengen. Lang niet alle straatverkoopers zijn forains — ook de wet maakt onderscheid —: in 't algemeen kan men zeggen, dat ze rijden en dat ze in woonwagens leven, want ze blijven en willen kermisreizigers zijn, ook al hebben ze een eigen automobiel (men ziet deze ook als standplaats van den verkooper benutten, die als een moderne Kokadorus zijn aanbevelende redevoering houdt, staande in zijn auto te midden van de nieuwste en billijkste vulpennen, veiligheidsscheermessen, gummi-boorden etc.) Ze blijven kermisreizigers, die in karavanen, de wagens dikwijls getrokken door motortractors, soms zes groote wagens aaneengekoppeld, bij voorkeur 's avonds, als het verkeer vermindert, van het eene arrondissement gaan naar het andere en van de Middellandsche zee tot de Belgische grens. De ouderwetsche zigeuners, de Russische, Hongaarsche tsiganen, de Engelsche gipsies, die bij voorkeur ketellapper of stoelmatter waren, met hun wrakke wagens en stumperige paarden, waarvan de kinderen sympathie trachtten te wekken door hun lofzang op een vies marmotje, ze behooren niet meer tot de kermisnomaden . . . .

Het tegenwoordige kermis-volk is natuurlijk georganiseerd voor den maatschappelijken strijd: „l'Union Industrielle” en „l'Avenir Forain” heeten hun syndicaten, ze willen, nu elk instituut, elk dorp zijn oorlogs-gedenkteeken heeft, hun eigen dooden-monument en het is al lang klaar, maar de stad maakt bezwaren tegen een plaatsing, want de stad heeft